

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Statsråden

Nordisk ministerråd

Deres ref

Vår ref

Dato

17/4573-

7. desember 2017

Skriftlig spørsmål E 20/2017 om nordisk samarbeid om innkjøp av legemidler

Nordisk råds medlem Helge André Njåstad har 30. oktober 2017 stilt følgende spørsmål til de nordiske regjeringene:

Flere norske medier har de siste dagene omtalt det nye legemidlet Spinraza. Medisinen som er utviklet av firmaet Biogen, kan hjelpe personer med SMA (spinal muskelatrofi), en sykdom som fører til dødelig eller invalidiserende muskelsvinn. Prisen er imidlertid satt til en million kroner per dose. Norske myndigheter mener at den høye prisen er uetisk, og at det ikke er riktig å kjøpe inn medisinen til oppgitt pris. Se denne nyhetssaken for mer informasjon:

<http://www.tv2.no/a/9435942/>

Hvert av landene i Norden er små hver for seg og har derfor problemer med å kunne oppnå gode priser hos legemiddelprodusentene. Hvis Norden som region gikk sammen om å forhandle og kjøpe medisiner, vil vi kunne få bedre priser som igjen kan føre til at flere syke mennesker får livsviktige medisiner.

Et slikt innkjøpssamarbeid vil også kunne sørge for økt stabilitet i leveransene av livsviktige medisiner til sårbare pasienter. De siste årene har det vært flere saker i media om at medisinlagre har gått tomme.

På bakgrunn av dette stiller jeg følgende spørsmål til de nordiske regjeringene:

- Vil de nordiske landene ta et initiativ for nordisk innkjøpssamarbeid på dyre legemidler?*

På vegne av de nordiske regjeringer kan jeg svare følgende:

På ministerrådsmøtet i mars i år vedtok de nordiske ministrene et mandat for et styrket samarbeid på legemiddelområdet. Det ble etablert en nordisk arbeidsgruppe for informasjons- og erfaringsutveksling om pris og refusjon på legemiddelområdet. Mandatet var utarbeidet av en arbeidsgruppe, som ble opprettet av ministrene i 2015, og som ble ledet av Danmark. Et styrket nordisk samarbeid på legemiddelområdet ble foreslått i Könberg-rapporten fra 2014 om "Det framtida nordiska hälsosamarbetet", og var noe av bakgrunnen for arbeidsgruppen som ble satt ned i 2015.

Jeg er også kjent med at det eksisterer et uformelt samarbeid mellom innkjøpsorganisasjoner og etater i Danmark, Island, Sverige og Norge, omtalt som Nordisk Lægemiddelforum, som startet opp i 2015.

I september i år ble det første møtet i arbeidsgruppen satt ned av Nordisk Ministerråd avholdt i Norge. Nordisk Lægemiddelforum deltok på deler av møtet. Et av hovedtemaene på møtet var mulighetene for nordisk samarbeid om horizon scanning.

I mandatet som ministrene vedtok i mars er hovedfokus på informasjons- og erfaringsutveksling på legemiddelområdet. De ulike landene hadde noe ulikt ståsted, og på bakgrunn av det ble følgende presisert i mandatet: "Herudover kan landene på valgte områder beslutte at intensivere samarbeidet bilateralt, så som eksempelvis afprøving af fælles udbud."

Med utgangspunkt i det høye prisnivået på legemidlet Spinraza (Nusinersen) så tok jeg nylig kontakt med den danske Sundhedsminister Ellen Trane Nørby for å drøfte problemstillingen, og vi var enige om at det etableres dialog mellom Sykehusinnkjøp HF og Amgro for å utforske muligheter til et samarbeid generelt.

Fra mitt ståsted anses det som mest formålstjenlig å samarbeide om felles prisforhandlinger, for å utnytte markedsmakten som flere land kan ha sammen, til å få redusert prisnivået. Og så overlate inngåelse av avtale og oppfølging av denne til hvert enkelt land.

Norske myndigheter har allerede noe kjennskap til utfordringer knyttet til felles innkjøp av legemidler gjennom vedtak 1082/2013/EU som er inntatt i EØS-avtalen. Rettsakten inneholder tiltak som skal styrke samarbeidet og koordineringen av alle typer alvorlige grensekryssende helsetrusler i EU, for på denne måten å kunne sørge for en høy beskyttelse av folkehelsen. I vedtakets art. 5 åpnes det for felles anskaffelser av blant annet legemidler, i praksis har vaksiner vært mest diskutert.

I lys av dette vil jeg påpeke at en felles anskaffelse og inngåelse av legemiddelinnkjøp vil være svært krevende fra et juridisk ståsted. Erfaring viser at for å gjennomføre et felles innkjøp og en felles avtale må de kontraherende statene overlate en viss myndighet til et felles "organ" som så vil ivareta oppfyllelsen av en slik avtale i fellesskap. Hvis ikke vil det kunne oppstå ulike vurderinger fra de ulike kontraktspartene med hensyn til både rettigheter og plikter, og hvordan ulike vilkår og krav for gjennomføring skal vurderes. Spørsmål relatert

til de kontraherende parters ansvar, rettigheter og plikter må gjennomgås grundig før det kan konkluderes om det er hensiktsmessig å gjennomføre en felles anskaffelse med tilhørende felles innkjøpsavtale. Forhold som må avklares vil blant annet være logistikk, hvilke instanser som har ansvar og kompetanse for innkjøp av legemidler, ulikheter med tanke på reseptstatus, fordeling mellom landene, erstatningsansvar, verneting osv.

Jeg imøteser et styrket nordisk samarbeid på legemiddelområdet.

Med hilsen

Bent Høie